

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 25 kwietnia 2024 r.

Poz. 3561

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.326.2024 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 18 kwietnia 2024 r.

Rada Gminy Dmosin

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność:

§ 1 ust. 4-5, § 2 ust. 1, § 3, § 6 ust. 2 uchwały LX/370/24 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 marca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Uzasadnienie

Rada Gminy Dmosin podjęła w dniu 15 marca 2024 roku uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Dmosin zawiadomienia z dnia 11 kwietnia 2024 r. znak: PNIK-I.4131.326.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

Przewodnicząca Rady Gminy Dmosin w piśmie z dnia 16 kwietnia 2024 r. przedstawiła stanowisko w sprawie i jednocześnie stwierdziła, że stwierdzenie nieważności zakwestionowanych zapisów pozostanie bez wpływu na całość uchwały.

Organ nadzoru prezentuje następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Dmosin stanowi art. 50 ust. 6- 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawa. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6,

określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Podejmując akty prawa w oparciu o akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między tym aktem a ustawą. Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odniesie to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (Wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W kontekście powyższych orzeczeń organ nadzoru uznał, że Rada Gminy Dmosin podejmując uchwałę Nr LX/370/24 przekroczyła delegację ustawową wynikającą z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy w następujących regulacjach.

W § 1 ust. 4 uchwały, rada określiła zakres usług opiekuńczych wskazując, że jest to zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja oraz w miarę możliwości zaspokajanie kontaktów z otoczeniem.

Należy zgodzić się z stanowiskiem Przewodniczącej Rady Gminy Dmosin, że zakres usług opiekuńczych określony został w art. 50 ust. 3 ustawy, jednakże delegacja ustawowa wynikająca z art. 50 ust. 6 ustawy przyznała radzie jedynie prawo do stanowienia w drodze uchwały w zakresie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zatem Rady Gminy Dmosin regulując w uchwale zakres usług opiekuńczych przekroczyła delegację ustawową zawartą w art. 50 ust. 6 ustawy.

W § 1 ust. 5 uchwały rada wskazała, że organizatorem usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych a także usług sąsiedzkich jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dmosinie.

Regulacja ta stanowi również przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a, bowiem ustawodawca nie przyznał radzie kompetencji do stanowienia w tym zakresie.

W § 2 ust. 1 uchwały rada zwała regulację określając kto może świadczyć usługi sąsiedzkie, która wykracza poza delegację ustawową wynikającą z art. 50 ust. 6 i 6a ponieważ ustawodawca nie upoważnił rady do stanowienia w tej materii.

W § 3 uchwały rada wskazała, że udzielanie pomocy następuje w drodze decyzji administracyjnej i określiła elementy składowe tej decyzji.

Regulacja ta stanowi przekroczenie delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy, bowiem ustawodawca nie przyznał radzie kompetencji do wprowadzania postanowień w tym zakresie, a ponadto wskazać należy, że rada nie ma kompetencji narzucania treści decyzji administracyjnej.

W § 6 ust. 2 uchwały rada uregulowała zagadnienie ściągania nieuiszczonych należności w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Postanowienie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy, bowiem ustawodawca nie przyznał radzie kompetencji do wprowadzania regulacji w tym zakresie.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności w części uchwały Nr LX/370/24 Rady Gminy Dmosin z dnia 15 marca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług z uwagi na istotne naruszenie prawa tj. art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Dmosin